

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ede-Oost Parklaan

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

11 november 2015 / Projectnummer 3058

Behoort bij besluit van
Omgevingsdienst
De Vallei
Kenmerk: 2015W1127
Datum: 29-02-2016

1. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ede werkt aan de herontwikkeling van het gebied Ede-Oost. Er komen nieuwe woningen op enkele voormalige kazernes en bedrijventerreinen, zoals het terrein van de ENKA-fabriek. Om de bestaande drukte op verschillende wegen in Ede en het extra verkeer als gevolg van de herontwikkeling in goede banen te leiden, wil de gemeente Ede een nieuwe hoofdontsluitingsweg (de Parklaan) aanleggen voor de ontwikkeling van de Veluwe Poort (Ede-Oost).

Voorgeschiedenis

In 2008 is de nieuwe ontsluitingsstructuur op hoofdlijnen vastgelegd in een 'Structuurvisie Infrastructuur' en is het tracé van de nieuwe oostelijke ontsluitingsweg (de Parklaan) gekozen. In 2009 is het bestemmingsplan voor het ENKA-terrein vastgesteld. Voor beide plannen is de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan voor de Parklaan is in 2012 een aanvulling op het eerdere milieueffectrapport (MER) opgesteld en daarna een bestemmingsplan vastgesteld. Dit bestemmingsplan is vervolgens na beroep door de rechter vernietigd.¹

Met een geactualiseerd MER dat op 4 juni 2015 ter visie is gelegd heeft de gemeente Ede het tracé van de Parklaan aangepast om beschermde natuur te ontzien. De verkeerscijfers zijn met een nieuw verkeersmodel naar de laatste inzichten geactualiseerd. Tevens zijn de afgeleide milieueffecten conform dit nieuwe tracé en de verkeerscijfers aangepast. De Commissie voor de m.e.r. (verder: de Commissie) is gevraagd om te adviseren over het geactualiseerde MER voor de Parklaan.²

Bij de toetsing van het MER concludeerde de Commissie dat essentiële informatie ontbrak. De Commissie heeft geadviseerd in een aanvulling te onderzoeken of een beperkte infrastructuurele ingreep voldoet aan het doelbereik en wat de effecten daarvan zijn op leefomgeving, natuur en landschap. De Commissie heeft deze aanvulling vervolgens betrokken bij het opstellen van dit toetsingsadvies.

Oordeel

De Commissie is van oordeel dat in het geactualiseerde MER Ede-Oost en spoorzone bestemmingsplan Parklaan en de aanvulling daarop de benodigde informatie aanwezig is om een besluit te nemen waarbij het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

De aanvulling beschrijft het alternatief waarbij alleen het zuidelijk deel van de Parklaan wordt aangelegd. De aanvulling maakt inzichtelijk in welke mate met dit alternatief de projectdoelstellingen (te weten bereikbaarheid en leefbaarheid verbeteren) kunnen worden bereikt. Daarnaast is uitvoerig beschreven wat de voor- en nadelen zijn van het niet aanleggen van de

¹ Op 23 april 2014 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het op 27 september 2012 vastgestelde bestemmingsplan Parklaan vernietigd.

² De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

Parklaan Noord. De negatieve effecten betreffen vooral geluid op omwonenden van de bestaande wegen en de voordelen zijn het beperken van ruimtebeslag op landschap en natuur.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Verkeer

MER

In het geactualiseerde MER zijn de verkeerscijfers gegeven die zijn berekend met een nieuw verkeersmodel. De afgenomen bouwopgave voor Ede-Oost (van 4.500 naar 3.300 woningen) en de lagere prognoses voor de verkeersgroei geven een lagere verkeersbelasting in 2030 op de bestaande wegen in Ede met minder knelpunten. Op basis van de nieuwe verkeerscijfers is sprake van één overbelast wegvak (I/C-waarde 1,01) en drie zwaarbelaste wegvakken (I/C-waarde hoger dan 0,8). Daarmee is het verkeersprobleem sterk verminderd ten opzichte van het MER uit 2012 waar sprake was van drie overbelaste wegvakken en drie zwaarbelaste wegvakken. Volgens het geactualiseerde MER is daarmee het nut en de noodzaak nog onverminderd en duidelijk aangetoond.

De verkeersknelpunten bevinden zich met name op de Bennekomseweg en de Edeseweg ten noorden en ten zuiden van de A12. Uit het geactualiseerde MER blijkt dat de Parklaan zeker nuttig zal zijn in het oplossen van deze verkeersknelpunten. Uit het geactualiseerde MER wordt echter onvoldoende duidelijk of met minder ingrijpende infrastructurele maatregelen, met minder negatieve effecten op natuur, landschap, cultuurhistorie en leefomgeving, de verkeersproblemen ook kunnen worden opgelost.^{3;4}

De Commissie adviseerde daarom in aanvulling op het MER een alternatief met een beperkte infrastructurele ingreep te onderzoeken, waarbij de aanleg van de Parklaan (voorlopig) wordt beperkt tot het zuidelijk tracédeel van de Parklaan A12-Bennekomseweg-Albertustunnel.⁵

Aanvulling

De Aanvulling MER Ede-Oost Parklaan beschrijft het alternatief waarbij alleen het zuidelijk tracédeel van de Parklaan van de aansluiting op de A12 via het nieuwe tracé en de Bennekomseweg tot de Albertstunnel onder het spoor wordt aangelegd. Het noordelijk deel vanaf de Albertstunnel onder het spoor tot aan de N224 wordt dan niet aangelegd. Voor dit nieuwe alternatief zijn 2 varianten beschouwd, variant 1 met de huidige ontsluitingen van de kazerne terreinen en variant 2 met geoptimaliseerde ontsluitingen.

-
- ³ Diverse insprekers geven aan dat het nut en de noodzaak van de aanleg van de Parklaan onvoldoende is aangetoond. Zij pleitten voor een minder ingrijpende oplossing van de beperkte verkeersproblemen. De zienswijzen van de Gelderse natuur en milieu federatie, Fietsersbond, Dorpsraad Bennekom, ABEO, Stichting Milieueducatie Ede en diverse individuele insprekers gaan hier op in.
- ⁴ De zienswijzen van onder andere ABEO en GNMF geven aan dat de negatieve effecten op natuur en landschap in het noordelijk deel van het Tracé kunnen worden beperkt.
- ⁵ De Commissie adviseerde in eerste instantie om een alternatief met beperkte ingrepen aan de bestaande infrastructuur te onderzoeken. De Commissie is met de gemeente Ede van mening dat een dergelijke variant niet of onvoldoende zal bijdragen aan de projectdoelstellingen.

De milieueffecten van het niet aanleggen van het noordelijk deel van de Parklaan zijn afgezet tegen het wel aanleggen van het noordelijke deel van de Parklaan. De aanvulling laat zien dat verschil in effecten met name optreedt in de bereikbaarheid en verkeersveiligheid, de leefbaarheid, beschermde natuur, landschap en kabels en leidingen.

De initiatiefnemer beoordeelt in de aanvulling de voordelen van de aanleg van de Parklaan noord groter dan de nadelen en beschouwt daarmee het nut en de noodzaak van een volledige Parklaan aangetoond.

De afweging voor aanleg van Parklaan Noord zal gaan over de bijdragen aan het doelbereik versus aanlegkosten en effecten op leefomgeving (geluid) versus effecten op landschap en natuur. Op basis daarvan concludeert de Commissie dat de aanvulling voldoende informatie bevat voor het bevoegd gezag om een onderbouwde keuze te maken.

De belangrijkste nadelen betreffen de effecten op natuur en landschap en het grootste voordeel betreft het beperken van de geluidhinder van omwonenden van de Eikenlaan en Kazernelaan. De (oorspronkelijke) argumenten om de Parklaan aan te leggen waren de bereikbaarheid en ontsluiting van de Veluwe Poort (Ede Oost) en het verbeteren van de doorstroming en de leefbaarheid op het bestaande wegennet van Ede.

3. Aanbevelingen voor de vervolgbesluitvorming

De opmerkingen in het verdere advies hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen. De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming.

3.1 Gevolgen voor natuur

Door het verleggen van het tracé voor de Parklaan naar het westen, ten opzichte van het tracé uit het MER 2012, zal de aanleg van de Parklaan niet meer leiden tot ruimtebeslag op landgoed Hoekelum (onderdeel Natura 2000-gebied Veluwe). Door aanpassingen bij de aansluiting op de N224 zal ook daar geen ruimtebeslag meer optreden op het Natura 2000-gebied Veluwe. Het ruimtebeslag van de weg op het Gelders Natuur Netwerk bedraagt 0,2 hectare. Dit oppervlakteverlies wordt gecompenseerd met een bosje vlakbij de snelweg A12.

Het bestaande en het nieuwe bos ondervinden beide een vergelijkbare geluidsbelasting van meer dan 47 dB. De gevolgen voor de door Flora- en faunawet beschermde soorten zijn door de verlegging iets negatiever op grond van recent onderzoek. De negatieve effecten kunnen grotendeels worden voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen. Dit is beschreven in de beschikbare achtergrondrapporten.

Uit de passende beoordeling blijkt dat de aanleg van de Parklaan mede door gebruik van stil asfalt leidt tot een geringe vermindering van de geluidsbelasting langs het noordelijk deel van de Parklaan en N224.⁶ Langs het zuidelijk deel en de A12 verandert de geluidsbelasting

⁶ De Commissie merkt op dat de Gelderse Milieufederatie in haar zienswijze aangeeft dat het over een toename van 5 hectare gaat bij de aansluiting bij de N224. De Commissie kent de bron of achtergrond van deze cijfers niet, mogelijk

niet of nauwelijks. In het noordwestelijk deel van de Sysselt neemt de verstoring toe. Het totale oppervlak waar de geluidsbelasting toeneemt tot boven de 42 dB bedraagt circa 3 hectare. De Commissie onderschrijft de onderbouwing dat dit niet leidt tot significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor de Wespandief en Zwarte Specht.

De Commissie adviseert te onderzoeken of plaatsing van geluidsschermen mogelijk is zodat de verstoring op het Natura 2000 gebied verder zal verminderen.

De toetsing aan Flora- en Faunawet is beknopt samengevat in het geactualiseerde MER. De Commissie adviseert om bij de vaststelling van het bestemmingsplan aan te geven hoe en waar de mitigerende en compenserende maatregelen zijn geborgd (zoals bijvoorbeeld maatregelen om uitstraling van verlichting te verminderen en maatregelen ten behoeve van vleermuizen, zandhagedis, hazelworm en flora).

De toename van stikstofdepositie op gevoelige natuur als gevolg van de Parklaan is in beeld gebracht en bedraagt tot 4 mol/ha/jaar. De Parklaan is een prioritair project in kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en de uitvoerbaarheid van het plan zal binnen dat kader worden beoordeeld.

3.2 Landschap en stedenbouwkundige effecten

Het tracé van de Parklaan heeft, in vergelijking met de plannen uit 2008, geen verdiepte ligging meer. Daardoor zijn de vergravingen nu veel beperkter en is het logisch dat de beoordeling minder negatief is ten opzichte van de eerdere beoordeling.

Er blijft echter wel een negatief effect als gevolg van de vergraving en daarom adviseert de Commissie bij de besluitvorming uit te gaan van een negatief effect op geomorfologie.

Aanvulling

De aanvulling geeft aan dat het niet aanleggen van de Parklaan Noord positieve effecten heeft op landschap. Het gaat dan om een positief effect op natuurlijk landschap, omdat minder bomen worden gekapt. De Commissie merkt op dat dit ook kansen biedt voor natuur. Het gaat hier weliswaar niet om beschermde natuurgebieden zoals Natura 2000 en GNN, maar ook beschermde soorten uit de Flora- en faunawet zullen positieve effecten ondervinden van het behoud van boslandschap.

De aanvulling beschrijft de Parklaan als zijnde stedenbouwkundige verankering van de stadsstructuur aan de Veluwe. De Parklaan is van meerwaarde voor de stadsstructuur, omdat 'de Parklaan de Veluwe beleefbaar maakt voor iedereen'. Stedenbouwkundig wordt het niet aanleggen van het Noordelijk tracé daarom als negatief beoordeeld. De Commissie is van mening dat deze beoordeling onvoldoende is onderbouwd en dat op basis van dezelfde redenering en hetzelfde ontwerp de Parklaan ook als een harde rand en dus een barrière tussen stad en Veluwe zou kunnen worden gezien.

gaat het hier om het effect zonder gebruik van stil asfalt. De Commissie baseert zich bij haar oordeel op figuur 12 en 13 van de Passende beoordeling waar de aanleg met gebruik van stil asfalt is uitgevoerd op de Parklaan en N224.

Tijdens een gesprek⁷ met de Commissie heeft de gemeente Ede toegelicht dat de Parklaan Noord onderdeel is van het stedenbouwkundig plan Veluwe Poort. Door de inrichting en uitstraling van de Parklaan levert deze een bijdrage aan de beleving van dit stedenbouwkundig concept. Met deze uitleg heeft de gemeente een nadere toelichting gegeven op de effectscore in de aanvulling.

⁷ Overleg tussen gemeente Ede en de Commissie m.e.r. op 5-11-2015.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van Ede

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Ede

Besluit: vaststellen of wijzigen van het bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: C1.2

Activiteit:

De gemeente Ede werkt aan de herontwikkeling van het gebied Ede-Oost. Hier komen nieuwe woningen op enkele voormalige kazerne- en bedrijventerreinen, zoals het terrein van de ENKA-fabriek. Om de bestaande drukte op verschillende wegen in Ede en het extra verkeer als gevolg van de herontwikkeling in goede banen te leiden, wil de gemeente Ede een nieuwe hoofdontsluitingsweg aanleggen in Ede-Oost; de Parklaan.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in Gemeenteblad van de gemeente Ede van: 3 juni 2015

ter inzage legging MER: 4 juni tot en met 15 juli 2015

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 3 juni 2015

voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 23 september 2015

toetsingsadvies uitgebracht: 11 november 2015

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. J.E.M. Lax

drs. Y.J. van Manen

drs. R. Meeuwsen (werkgroepsecretaris)

mr. C.Th Smit (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofd zaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Aanvulling MER Ede oost Bestemmingsplan Parklaan, Arcadis, 078403372:01 – Definitief, 21 april 2015;
- Toetsing Flora- en Faunawet en Mitigatie Parklaan Ede: Update 2014, Natuurbalans – Limes Divergens BV adviesbureau voor natuur & landschap, Projectnummer: 14-046 23, december 2014;
- Rapport Cultuurhistorie: Bouwhistorische Opname op Hoofdlijnen met Waardestelling Edeseweg 157 in Bennekom, Bureau voor Bouwhistorie en Architectuurgeschiedenis (BBA), januari 2013
- Akoestisch onderzoek wegverkeeslawaaï ten behoeve van Bestemmingplan Parklaan, Ede, rapportnummer: E14.017, 7 mei 2015;
- Eindrapport Nut en noodzaak Parklaan Onderbouwing bestemmingsplan Parklaan, Royal HaskoningDHV, registratienummer: MO-AF20140448, februari 2015;
- Ontwerp Bestemmingsplan Ede Parklaan, Regels en Toelichting, Versie 0201, 26 mei 2015;
- Aanvulling MER Ede-Oost Parklaan, Advies Commissie m.e.r.: Aanvullende informatie, gemeente Ede, Arcadis, 0786625330.2 – Definitief, 13 oktober 2015;
- Rapport Notitie Second Opinion Natuurtoetsen Bestemmingsplan Parklaan, GMF, Proc. Nr.: 20121172811/R2, 13 juni 2013.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Ede-Oost Parklaan en de aanvulling daarop

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

